

Aan de dames en heren Burgemeesters
Aan de bevolkingsdiensten
Ter informatie aan:
de dames en heren Provinciegouverneurs,
de dames en heren Zonechefs van de
Lokale Politie

Uw contactpersoon	T	Uw kenmerk	Bijlagen
Tom Bols	02 518 24 11		
E-mail	F	Ons kenmerk	Brussel
tom.bols@rrn.fgov.be	02 518 29 11	III21/724/R/275/20	14/09/2020

Betreft: Veralgemening van de Belgische elektronische identiteitskaart (eID) met vingerafdrukken aan alle Belgische gemeenten - Voornaamste wijzigingen van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten.

Beste,

De wet van 18 juni 2020 wijzigt de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten (Belgisch Staatsblad van 30 juni 2020). Het koninklijk besluit van 10 december 2019 wijzigt het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten en het koninklijk besluit van 19 april 2014 aangaande de identiteitskaarten afgegeven door de consulaire beroepsposten (Belgisch Staatsblad van 20 december 2019).

U kan deze wet en dit koninklijk besluit raadplegen op onze website: www.ibz.rrn.fgov.be (Identiteitsdocumenten>eID>Reglementering>Wetgeving).

Met betrekking tot de uitreiking van de Belgische elektronische identiteitskaart (eID) met vingerafdrukken heeft er in 2020 reeds een pilootfase plaatsgevonden in enkele gemeenten (Lokeren, Sint-Genesius-Rode, Waasmunster, Aalst, Wichelen, Lievegem, Merelbeke, Berlare, Geraardsbergen, Denderleeuw, Wetteren, Sint-Lievens-Houtem, Leuven, Gavere, Aat, Frameries, Saint-Ghislain, Colfontaine, Leuze-en-Hainaut, Komen-Waasten, Sint-Lambrechts-Woluwe en Doornik).

De veralgemening van de uitreiking van de Belgische elektronische identiteitskaart (eID) met vingerafdrukken zal rond zijn tegen eind 2020. Mijn diensten zullen een specifieke mededeling doorsturen in verband met deze veralgemeningfase.

Ik herinner u eraan dat de Belgische elektronische identiteitskaarten (eID) die momenteel in omloop zijn, enkel zullen worden vervangen op het einde van hun geldigheidsperiode of eerder bij aangifte van verlies, diefstal of vernietiging van de kaart of om elke andere reden zoals een niet-gelijkende foto, verandering van naam, ...

De burger hoeft dus geen nieuwe eID met vingerafdrukken aan te vragen zolang hij zijn oude kaart nog heeft en deze nog geldig is. Op het einde van de geldigheidsperiode van de kaart zal de burger een oproepingsbrief in de brievenbus ontvangen om zijn oude kaart te komen vervangen.

Hieronder vindt u de voornaamste wijzigingen die werden aangebracht aan de voornoemde wet van 19 juli 1991 en aan het voornoemd koninklijk besluit van 25 maart 2003.

1. Wet van 18 juni 2020 tot wijziging van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten.

Er zijn wijzigingen aangebracht aan artikel 6 van de wet van 19 juli 1991 en deze hebben hoofdzakelijk betrekking op de "lay-out" van de kaart om:

- tegemoet te komen aan bepaalde aanbevelingen die werden geformuleerd door de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, ook bekend onder de afkorting ICAO (International Civil Aviation Organization). Ter herinnering: deze internationale normen op het gebied van de internationale burgerluchtvaart hebben tot doel uniforme normen en praktijken in te voeren voor alle reisdocumenten, inclusief het formaat en de kenmerken van reisdocumenten;
- zich te schikken naar de voorschriften van artikel 5, c) van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016, betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, met toepassing waarvan de persoonsgegevens, met inbegrip de gegevens op de identiteitskaart, toereikend moeten zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

Derhalve worden bepaalde vermeldingen op de Belgische elektronische identiteitskaart geschrapt (art. 6, §2):

- de handtekening van de gemeenteambtenaar die de kaart uitreikt, is niet langer vereist op de identiteitskaart. De naam van de gemeenteambtenaar die de identiteitskaart heeft uitgereikt, is immers louter administratieve informatie en heeft enkel betrekking op het interne beheer van de gemeente;
- ook de geboorteplaats behoort niet langer tot de met het blote oog zichtbare vermeldingen op de identiteitskaart. Afgezien van het feit dat dat gegeven geen relevante rol speelt bij het identificeren van een burger, behoort deze vermelding niet tot de vermeldingen die werden opgelegd door de ICAO-normen. Informatie met betrekking tot de geboorteplaats blijft echter elektronisch zichtbaar.

2. Koninklijk besluit van 10 december 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten en het koninklijk besluit van 19 april 2014 aangaande de identiteitskaarten afgegeven door de consulaire beroepsposten.

Dit koninklijk besluit brengt een bepaald aantal preciseringen aan, met name ingevolge de publicatie van de Verordening (EU) 2019/1157 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende de versterking van de beveiliging van identiteitskaarten en van verblijfsdocumenten, en ingevolge de toepassing van de wet van 25 november 2018 houdende diverse bepalingen die de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten wijzigt en voorziet in het registreren van het digitale beeld van de vingerafdrukken op de identiteitskaarten en de vreemdelingenkaarten.

De voornoemde wet van 19 juli 1991 preciseert immers in haar artikel 6, § 2, derde lid, 8° dat het de Koning toekomt de voorwaarden en modaliteiten te bepalen voor het nemen van het digitale beeld van de vingerafdrukken. Dit koninklijk besluit bepaalt derhalve de gemachtigde instantie die moet overgaan tot het nemen en digitaliseren van de vingerafdrukken, met name de gemeenteambtenaar, alsook de verwerking van dit beeld vooraleer het wordt opgeslagen op de contactloze chip (RFID - "Radio Frequency Identification") die voorzien is op de kaart. Ter herinnering: de wet van 19 juli 1991 geeft zeer duidelijk aan dat de vingerafdrukken slechts kunnen worden bewaard voor de duur die nodig is om de identiteitskaart aan te maken en uit te reiken en, in elk geval gedurende maximum drie maanden; de gegevens moeten na deze termijn verplicht worden vernietigd en gewist.

Dit koninklijk besluit bepaalt ook de gevallen waarin een identiteitskaart zonder vingerafdrukken niettemin kan worden uitgereikt.

2.1. Verduidelijkingen bij de drager waarop de gegevens op een elektronisch leesbare manier zijn opgeslagen(art.3, §1, eerste lid).

De elektronisch zichtbare gegevens worden opgeslagen op twee elektronische chips, met name een "contactchip" en een RFID-chip - "Radio Frequency Identification", en een tweedimensionale barcode.

De barcode bevat de volgende gegevens: het Rijksregisternummer, het kaartnummer, de vervaldatum van de kaart en de geboortedatum.

De doelstelling van de barcode is met name de gebruiksmogelijkheden van de identiteitskaart te verhogen met andere alternatieven dan een kaartlezer. De gegevens die zich in de barcode bevinden, mogen niet worden opgeslagen, behalve in de gevallen waarin het opslaan ervan gemachtigd is met het oog op het vervullen van wettige doeleinden. De algemene principes die gelden op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de persoonsgegevens (doeleinde, minimale gegevensverwerking, informatie, ...) moeten immers toegepast worden; als deze niet toegepast worden, zal er effectief sprake zijn van een inbreuk die wettelijk bestraft kan worden.

Het feit dat éénzelfde informatiegegeven onder verschillende vormen (met het blote oog zichtbaar, op de chip en/of in de barcode) op de kaart gekopieerd wordt, draagt bij tot de fraudebestrijding, aangezien dat een eventuele vervalsing aanzienlijk bemoeilijkt.

2.2. Het nemen van vingerafdrukken (art. 3, §5 en 6).

2.2.1. Algemene principes.

Het wijzigen van dit artikel vormt de belangrijkste wijziging, aangezien het artikel 27 van de voormelde wet van 25 november 2018, dat onder meer de opname van het digitaal beeld van de vingerafdrukken op de RFID-chip van de identiteitskaart voorziet, werkelijk uitvoert.

Ter herinnering, de identiteitsdocumenten voor Belgische kinderen jonger dan twaalf jaar ("Kids-ID") bevatten geen vingerafdrukken. Bijgevolg moeten minderjarigen jonger dan 12 jaar in principe geen vingerafdrukken afstaan. Er is evenwel in een uitzondering voorzien teneinde een identiteitskaart te kunnen uitreiken aan een minderjarige Belg vanaf het moment dat hij 12 jaar is. Deze wordt 3 maanden op voorhand door de gemeente opgeroepen om het basisdocument op te stellen. Als een minderjarige zich voor hij de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, bij de gemeente aanmeldt, zullen zijn vingerafdrukken

vóór zijn twaalfde verjaardag worden genomen met het oog op het opstellen van zijn basisdocument. Een identiteitskaart zal daarentegen nooit worden uitgereikt aan een minderjarige jonger dan twaalf jaar.

De vingerafdrukken worden op initiatief van het gemeentebestuur door middel van ad hoc sensors gedigitaliseerd. Het digitale beeld van deze afdrukken wordt vervolgens door de diensten van het Rijksregister doorgestuurd naar de

producent van de identiteitskaart om erin te worden geïntegreerd. De doorsturing van dit digitale beeld gebeurt via sterk beveiligde kanalen.

De voormelde wet van 19 juli 1991 bepaalt dat er vingerafdrukken moeten worden genomen van de wijsvingers van elke hand. Wanneer er geen vingerafdrukken kunnen worden genomen van de wijsvingers, omdat zij niet goed genoeg zijn of wegens een handicap of een ziekte, worden er vingerafdrukken genomen van een andere vinger in volgende rangorde: 1) wijsvinger, 2) middelvinger, 3) ringvinger, 4) pink, 5) duim.

Wanneer, in voorkomend geval, de vingerafdrukken van één enkele vinger onder de voornoemde vingers kunnen worden genomen, wordt een identiteitskaart met enkel die vingerafdrukken uitgereikt. Er zullen hoe dan ook steeds vingerafdrukken van één vinger van elke hand geregistreerd worden.

2.2.2. Permanente onmogelijkheid om vingerafdrukken te geven.

Een kaart zonder vingerafdrukken kan evenwel worden uitgereikt, wanneer het voor de houder klaarblijkelijk onmogelijk is om vingerafdrukken te geven of onmogelijk is om vingerafdrukken te geven die voldoende goed zijn om gebruikt te kunnen worden, ongeacht of dat nu het geval is wegens een handicap, een ziekte of een lichamelijke bijzonderheid. In deze gevallen is geen enkel medisch attest vereist. Bij "lichamelijke bijzonderheid" denken we met name aan hoogbejaarden of aan personen wiens huid enorm droog of beschadigd is door bijvoorbeeld hun beroep,...

Het klaarblijkelijk karakter van de onmogelijkheid wordt beoordeeld door de gemeenteambtenaar. Het lijkt immers onmogelijk om een uitgebreide lijst op te maken van de verschillende redenen die zich zouden kunnen voordoen om geen vingerafdrukken te kunnen nemen of om de onvoldoende kwaliteit van de vingerafdrukken te kunnen aantonen. Bij de minste twijfel moet er echter een medisch attest van minder dan één maand oud worden vereist.

2.2.3. Tijdelijke onmogelijkheid om vingerafdrukken te geven.

Overeenkomstig artikel 4, 3, van de Verordening (EU) 2019/1157 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende de versterking van de beveiliging van identiteitskaarten van burgers van de Unie en van verblijfsdocumenten afgegeven aan burgers van de Unie en hun familieleden die hun recht van vrij verkeer uitoefenen, wordt er een identiteitskaart zonder vingerafdrukken met een beperkte geldigheidsduur van twaalf maanden uitgereikt wanneer een persoon zich tijdelijk in de onmogelijkheid bevindt om enige vingerafdruk te geven wegens fysieke handicap of een ziekte.

Er zijn technische ontwikkelingen aan de gang opdat dit punt tegen 2021 operationeel zou zijn. In de tussentijd wordt een identiteitskaart zonder vingerafdrukken met een normale geldigheidsduur uitgereikt aan de burger.

2.2.4. Medische attesten.

Alle voorgelegde medische attesten moeten minder dan één maand oud zijn.

De termijn voor het bewaren en het vernietigen van medische attesten die aan de gemeentebesturen worden voorgelegd om aan te tonen dat het onmogelijk is om vingerafdrukken te geven en/of documenten te ondertekenen, wordt verduidelijkt. Deze attesten moeten worden bewaard tot de datum van annulering van de kaart. Daarna moeten deze attesten worden vernietigd.

2.3. Identificeren van de houder en basiscontrole (art. 3/1).

Er moet formeel aan worden herinnerd dat de gemeenteambtenaar op het moment dat hij het basisdocument opstelt, er zeker van moet zijn dat de persoon die zich meldt, wel degelijk de houder van het document is.

Bij twijfel wordt het aanmaakproces van de kaart gestaakt.

Vóór het afleveren van de kaart worden de vingerafdrukken van de persoon die zich meldt bij de gemeente, vergeleken met de afdrukken die op de kaart staan. Ook dan mag, bij twijfel, het document niet uitgereikt worden.

In beide gevallen is het de bevoegdheid van de gemeentelijke overheid om, naargelang het geval en de beoordeling van de gemeenteambtenaar, een beroep te doen op de politiediensten, de producent van de kaart en/of de helpdesk van de Algemene Directie Instellingen en Bevolking van de FOD Binnenlandse Zaken.

Een negatief antwoord bij het vergelijken van vingerafdrukken wijst immers niet noodzakelijk op bijvoorbeeld een poging tot fraude. Een fabricagefout of een defect aan het materiaal voor het nemen van vingerafdrukken zou eveneens tot een negatief antwoord kunnen leiden. Hoe dan ook, zal er in elk geval van twijfel geen kaart worden uitgereikt zolang er geen zekerheid is over de identiteit van de houder.

2.4. Vernieuwen van de kaart (art. 5, §1).

In geval van wijziging van het Rijksregisternummer, ongeacht de reden die vereist heeft dat dit nummer gewijzigd wordt, moet een identiteitskaart eveneens vernieuwd worden.

De kosten voor het vernieuwen van de identiteitskaart zijn in alle gevallen ten laste van de kaarthouder.

In geval van vernieuwing zal de normale geldigheidsstermijn van de kaart van toepassing zijn.

De kaarten die bij de gemeente worden ingeleverd, moeten onmiddellijk worden vernietigd.

2.5. Vervangen van de kaart (art. 5, §1).

Als na analyse blijkt dat de beschadiging van de kaart het gevolg is van een fabricagefout, zal de vervanging van de kaart kosteloos zijn voor de houder.

In geval van vervanging van een identiteitskaart, zal de einddatum van de nieuwe kaart dezelfde zijn als voor de vervangen kaart.

De kaarten die bij de gemeente worden ingeleverd, moeten onmiddellijk worden vernietigd.

Er zijn technische ontwikkelingen nodig opdat dit punt in 2021 operationeel zou zijn. In de tussentijd wordt een identiteitskaart met een normale geldigheidsduur uitgereikt aan de burger.

2.6. Verlies, diefstal en vernietiging van de kaart (art. 6).

Er zijn verduidelijkingen aangebracht aan de instanties waar de burger het verlies, de diefstal of de vernietiging van zijn document kan aangeven alsook de instanties die gemachtigd zijn om hem een attest van «verlies, diefstal of vernietiging van het document» uit te reiken, de elektronische functies in te trekken en/of de kaart te annuleren. Wanneer het verlies, de diefstal of de vernietiging van de identiteitskaart door de kaarthouder aangegeven wordt bij de gemeente, de politie of de helpdesk, wordt de elektronische functie van de identiteitskaart onmiddellijk ingetrokken.

De gemeente annuleert vervolgens de verloren, gestolen of vernielde identiteitskaart en start de procedure voor de aanmaak van een nieuwe identiteitskaart.

De bewaring van de kopieën van de attesten van verlies, diefstal of vernietiging die de politiediensten naar de Helpdesk van het Rijksregister sturen, is ook geregeld. Deze kopieën van attesten moeten door de Helpdesk gedurende 10 jaar bewaard worden; deze periode komt overeen met de geldigheidsduur van een identiteitskaart. Daarna worden ze vernietigd.

Tot slot, een verloren, gestolen of vernietigd verklaard document dat ingeleverd wordt bij het gemeentebestuur, moet, net zoals een identiteitskaart die ingeleverd wordt om te worden vernieuwd of vervangen, eveneens onmiddellijk vernietigd worden door de gemeenteambtenaar.

Dit artikel zal later in werking treden om volgende redenen (dit zal tijdig meegedeeld worden):

- de modaliteiten voor de aangifte van verlies, diefstal of vernieling van een vreemdelingenkaart of van een verblijfstitel worden bepaald in artikel 36bis van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- de Raad van State dringt er daarom op aan om de modaliteiten inzake aangifte van verlies, diefstal of vernieling van een vreemdelingenkaart of een verblijfstitel expliciet vast te leggen in een bepaling die artikel 36bis van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wijzigt. Daarom wordt er in het nieuwe besluit enkel gesproken over de identiteitskaarten. In afwachting van de aanpassing van het koninklijk besluit in kwestie, moet de huidige bijlage van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten behouden blijven, omdat daarin het attest van verlies, diefstal of vernieling van een identiteitskaart, een vreemdelingenkaart of een verblijfstitel bepaald wordt. Het koninklijk besluit bepaalt derhalve dat de datum van inwerkingtreding van het wijzigende artikel 7 van dit ontwerp van besluit vastgelegd zal worden door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken en door de minister bevoegd voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De Algemene Onderrichtingen betreffende de Belgische elektronische identiteitskaarten (eID) en de FAQ eID zijn aangepast en kunnen worden geraadpleegd op onze website: www.ibz.rrn.fgov.be.

Hoogachtend,

Jacques WIRTZ
Directeur-generaal